

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године, код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовога Величанства Краља Петра I, на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу члана 34. закона о пословном реду у Државном Савету, одобрено је решење Државног Савета од 8. фебруара 1908. год. Бр. 804., донето на основу тач. 9. члана 144. Устава, које гласи:

да се Љубомир Арсеновић, бравар нишке железничке радионице, родом из Приштине у Старој Србији и поданик турски, прими у српско поданство, заједно са својом женом Косаром и малолетним сином Арсенијом, изузетно од § 44. грађанског закона.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 16. фебруара 1908. год. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ДОКАЗ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

(НАСТАВАК)

3. Испит обвиненог врши следник са деловођом и то у присуству два грађанина, који су нарочито за то по § 28 одређени. Сем поменутих лица испиту не може присуствовати нико више који по закону није овлашћен; према томе ни приватни тужилац ни бранилац обвиненог.²⁾ Присутници

²⁾ У нас би још могло бити спорно питање о томе, да ли бранилац може присуствовати испиту обвиненог. Тај би спор могао потећи отуда, што је Устав од 1903 у чл. 153 допустио да „окривљени може, ако хоће, имати браниоца и у претходној истрази, у свима кривичним делима“, а законом није ништа ближе регулисано то питање. На првом месту погрешка је, што је ово уопште ушло у Устав, јер се таква питања регулишу законом а не Уставом. На другом месту погрешка је, што ово уставно наређење, кад већ постоји, није унето у законик о кривичном поступку и што у законнику није ближе одређено у којим случајевима и кад обвинени може имати браниоца у генералној истрази, као и то да ли бранилац може присуствовати испиту обвиненог. Ове измене у законнику треба што пре учинити, јер, из неразумевања појединих следника, обвинени може бити лишен одбране и онда кад он на њу несумњиво има права. По нашој утврђеној пракси следници не допуштају да браниоци присуствују испиту обвиненог. Таква је пракса и по моме мишљењу сасвим оправдана; о разлозима за то не може се на овом месту говорити.

служе као гаранција, да ће исти бити у свему вршен по закону; они морају бити присутни за све време испита. Ако се докаже, да ма ко од поменутих лица није био присутан приликом испита, то ће такав испит бити ништав.

4. Следник је дужан, да се према обвиненом за време испита понаша што пристојније; он је дужан с подједнаком ревношћу да саслуша обвиненог како о ономе што га обвинује, тако и о ономе што га брани (§ 142). Следник се нарочито не сме послужити ни обећањем, ни претњом, ни лукавством, нити ма којим другим средством, којим би се обвинени принуђавао на признање (§ 147). Место свега тога треба с њиме да поступа отворено, и треба да му да могућност за одбрану.

Законик ништа не говори о томе, да ли се обвиненом који је у окуву, за време испита, имају скинути окуви или не. Ћутање законика наши су следници разумели тако, да се обвинени има окован саслушавати, па је таква и цела наша пракса. Изгледа да је и законодавац тако хтео, што се може закључити отуд, што је, радећи наш § 142 по §-у 173 аустријског поступка, изоставио забрану испита обвиненог у окуву која се у аустријском поступку налази, као и отуд, што је у § 204 наредио да се оптужени на главном претресу испитује без окова. Поред свега овога погрешно је испитивати обвиненог у окуву и то прво стога, што он у тренутку, кад има да се брани, треба да буде потпуно слободан, и друго стога, што законик нигде не заповеда да се он испитује у окуву.

5. Дужност је следника да пре испита, а у току испита ако се само то потребним покаже, опомене обвиненог да истину каже (§ 143). Ако ли обвинени, и после овакве опомене, неће ништа да говори, или неће на нека питања да одговара, или даје нејасне и двосмислене одговоре, онда је следник дужан да потражи узрок таквом држању обвиненог и да гледа да га отклони. Ако обвинени и после тога остане при ранијем држању, онда ће га следник опоменути, да таквим поступком не само да неће уздржати ислеђење, него да ће себи још шкодити на тај начин, што ће се истрага продужити и што ће изоставити оно, што би му за одбрану послужити могло (§ 152). Исто ће тако следник поступити и онда, кад се обвинени прави луд, нем, или глуп, па се докаже да се он само претвара. Довољно је, ако сам следник

може видети да је то претварање, у противном има се то утврдити вештачењем.

И ако све ово казује, да се у испиту обвињеног гледа средство за долажење до истине, ипак се противу обвињеног који неће да говори не могу употребити никакве казне, којима би се он нагонио на одговор, јер би се њима тако исто могло изнуђавати и признање.

6. Ако је обвињени нем или глув, или је и нем и глув, онда се има поступити по § 106.

7. Испит обвињеног дели се у главном на два дела: на постављање општих питања или на испит *ad personalia*, т. ј. о личним особинама обвињеног и на постављање специјалних питања или на испит *ad materialia*, т. ј. о самој ствари.

Испиту о самој ствари претходи испит о личним особинама обвињеног, коме је циљ утврђење идентичности обвињеног. Знање личних особина и односа обвињеног може, сем тога, бити још од значаја и по саму истрагу. У та општа питања, према другом одељку § 143, улазе питања о имену и презимену, годинама, месту рођења, месту пребивања, занимању, о ранијем испитивању, суђењу и осуди обвињеног.

Угледајући се на старије законике, наш законик наређује у другом одељку §-а 143, да се између осталих општих питања обвињеном постави и питање о томе, да ли зна зашто се сад узима на испит. С овим стоји у вези наређење у § 130, да се у позиву, који се обвињеном упућује, не каже узрок позиву. Међутим, по модерним законодавствима, која обвињеног сматрају за субјект у поступку, обвињеном се још у позиву каже да се позива као обвињени, и, према томе, отпада и питање о узроку испита, већ му се, после питања о личним особинама, одмах казује зашто се узима на испит.

8. После општих питања настаје испит о самој ствари. Овај испит, опет, може бити двојак: *кратки испит* и *редован испит*. Кратки се испит састоји у томе, што се обвињени само уопште пита о кривичном делу које му се ставља на терет, и што се од њега тражи да у свези исприча све оно, што је њему познато о кривичном делу. Кратки се испит на првом месту врши у циљу, да се сазна однос у коме се обвињени налази према кривичном делу, или још боље, да ли обвињени признаје извршено дело или га пориче, а за тим у циљу, да се сазна све оно чиме се обвињени брани и на који се начин брани. Редован се испит, међу тим, предузима тек онда, кад се кратким испитом није постигао жељени циљ, т. ј. кад обвињени није признао дело или кад је његов исказ непотпун и недовољан. Редован се испит састоји у томе, што се обвињеном у нарочитим питањима саопштавају докази и основи подозрења, који војују противу њега. Циљ је редовном испиту, да обвињени даде објашњења о појединим доказима и основима подозрења, и ако су та објашњења слаба, да се тиме наведе да своју кривицу призна.³⁾

И наш законик разликује испит на кратки и редован испит, што се види из § 244. По том законском наређењу у почетку првог испита има се обвињеном само уопште назначити кривично дело за које се обвињује, т. ј. има му се саопштити кривично дело са свима својим обележјима, због кога је истрага поведена, н. пр. има му се казати, да се обвињује за крађу тих и тих ствари, извршену томе и томе, на томе и томе месту, у то и то време, на тај и тај начин. Пошто је на овај начин обвињеном саопштено зашто се обвињује, иследник има од њега да тражи, да целу ствар, т. ј. дело које је предмет тужбе, у вези и потпуно исприча како

се догодило. Овим се, дакле, од обвињеног тражи да каже, шта он зна о кривичном делу и шта има да одговори на то, зашто се обвињује. Ако обвињени призна дело за које се обвињује, онда га треба пустити, не прекидајући га, да прича којим се поводом одлучио на извршење, како је предузео и како је извршио дело. Ако ли, пак, обвињени порече дело, онда иследник има од њега да тражи да наведе све оно што служи за доказ његове невиности. У тој одбрани иследник не треба да прекида обвињеног ни онда, кад овај пада у противречности или кад говори неистину, јер баш те противречности и лажи служе иследнику доцније врло zgodно да покаже обвињеном да је ухваћен у лажи, и да га на тај начин што лакше наведе на признање. Пошто се лажна одбрана често заборава, то иследник треба на доцнијем испиту да тражи од обвињеног да своју ранију одбрану понови, јер се може десити да сад другаче казује но први пут и да пада у нове противречности.⁴⁾

Овим се завршава кратки испит, а за њим отпочиње редован испит. Често је могуће да се без прекидања, после кратког испита, настави редован испит. Но, и ако се оба испита могу свршити без прекидања један за другим, ипак је боље да иследник заврши кратки испит, и да после неког времена, можда још истог дана, отпочне редован испит. Ово је раздвајање потребно нарочито стога, што иследник из кратког испита има да види како ће тећи редован испит, јер се у кратком испиту налазе докази за одбрану, о којима иследник треба најпре да размисли, да би могао у редовном испиту поставити обвињеном сва потребна питања. Јасно је, дакле, да између једног и другог испита треба да протече ма и кратко време, па се стога они један од другог и одвајају. Разуме се, да ово не вреди као апсолутно правило. У случају, у коме је иследник одмах после кратког испита у стању да постави обвињеном сва потребна питања, ако су му и раније били познати сви докази противу њега, може он без икаквог прекидања продужити редован испит.

Пориче ли обвињени дело, сасвим или делимице или ако је његов исказ нејасан, неразговетан или противречен, онда се све то има да осветли постављењем питања у редовном испиту. Иследник је после кратког испита дужан у појединим питањима да саопшти обвињеном све противречности, које је приметно, као и све основе подозрења који противу њега војују, како би имао прилику да на свако питање одговори, да се брани и да против њега изнете основе обеснажи (§ 144 други одељак). Ако се обвињени, одговарајући на постављена питања, у своју одбрану позове на сведоке, који би н. пр. посведочили да је он у времену извршења дела био на ком другом месту, или ако би имали посведочити што друго што иде у његову корист, иследник је дужан да заврши испит и да нареди испит тих сведока. Пошто се ти сведоци испитају, има се наставити даље испит обвињеног.

Законик изречно наређује (§ 145 други одељак), да се обвињеном за сваки основ подозрења има поставити засебно питање. Иследник, дакле, има основе подозрења који противу обвињеног војују, један за другим, и сваки понаособ да стави у питања. И ако законик није нарочито наредио, пракса је усвојила, да се у питања најпре стављају блажи и удаљенији основи подозрења па онда да се прелази на све јаче и јаче стога, да би обвињени сам увидео да му је поред тих доказа ~~неповољно~~ ~~неповољно~~ дање и да би се на тај начин навео да призна ~~дело~~ ~~дело~~ (љак).

(наставиће се)

Д-р. Бож. В. Марковић.

³⁾ Rulf, Commentar I 283.

⁴⁾ Rulf, Commentar I 289.

ПОГРАНИЧНА ПОЛИЦИЈА

(СВРШЕТАК)

Тако ствар стоји и са комесарем савске полиције у Београду и са комесарем тошчидерске полиције, само што овај сад са Чукарицом образује одељак Управе града Београда и врши све послове као и квартави. О комесарима на осталим тачкама и по рудницама нећемо ни говорити, јер се њихова служба односи поглавито на одржање реда и чување јавне безбедности у месту где су деташирани, и њихова је канцеларија већином одељак среске канцеларије дотичнога среза.

Из § 33. устројенија управитељства вароши Београда од 11. јунија 1860. год. Збор. VIII. стр. 100., које и данас важи, види се да Управу (као полицијску централу у Београду) сачињава: »Управитељ, два члена од којих један за на Саву, инжењер, физикус и т. д.«

Овај »член за на Саву« био је представник полицијске власти на савском пристаништу као представник Управе. Од овога »члена« постао је доцније комесар савског одељка, а аналого овоме и остали комесари. Кад је подигнута железница, постављен је комесар на београдској станици. Кад је израђена пруга до Ниша, постављен је и тамо комесар, па тако и у Пироту и Ристовцу. Крајње је време, да се законом одреди, шта је дужност и докле се простире надлежност комесара како оних на пограничним тачкама, тако и оних по унутрашњости земље.

Једини основ по коме постоји положај комесара железничке полиције, почива на железничким конвенцијама, али овима је циљ само олакшање међународног железничког саобраћаја. Према томе ови железничко-полицијски комесари имају главну дужност одржање реда на станици и визирање пасоша и путних исправа.

По нашем мишљењу, комесари на пограничним тачкама нарочито, требало би да имају много већу и деликатнију дужност, јер само визирање пасоша и одржање реда, способан је да врши и један добар и писмен жандарм. Та деликатнија дужност комесара јесте улога државно правна, улога политичке или више полиције о којој смо напред говорили.

У другим културним земљама поклања се много већа пажња пограничној полицији, чија је улога законима тачно одређена. Комесари границе у Елзасу, руској Пољској, немачкој Пољској или Галицији, то су људи од великог поверења и способности, виши чиновници и високе политичке личности. Комесар границе и пограничне полиције, треба на првом месту да познаје добро политичке прилике, да је добар правник, да је одличан лицајац, да је способан дипломата, да је универзално образован и још поред свега да је за тај посао природно обдарен човек. Ови комесари границе у погледу вршења своје службе независни су од префекта, па чак и од гувернера провинције, и њихова је веза непосредна са министар-

ством а често пута и са дворском канцеларијом (Русија и Немачка) или са канцеларијом Председника републике (Француска). Улога ових комесара полиције, који имају под собом знатан број чиновника јавних и тајних поред пограничних стражара, и који тако рећи имају у својој руци целу државну границу, толико је важна по битне интересе државне, да се често пута има само њима захвалити, што није дошло до оружаног сукоба са суседном државом.

Надзор наше границе према Турској од огромне је важности по државне интересе обеју страна. Кад би погранична полиција и наша и турска биле уређене како треба, избегли би се многи погранични спорови, како у погледу повреде границе, тако и у погледу кривичних дела и несигурности личности и имања, која тамо стално влада. Погранична полиција обеју држава, стојећи у међусобној вези и имајући исти циљ и задатак, наравно свака у свом правцу, постигла би лако оно стање на граници, које код других културних земаља постоји. На основу личног сазнања и искуства, могли бисмо овде изнети масу ствари, које долазе у делокруг пограничне полиције, ствари које су врло штетно дејствовале на наше битне државне интересе, јер их нисмо предвидели ни разумели зато, што нисмо имали кога да о томе води рачуна, нисмо имали пограничну полицију.

Погранични комесар, који постоји и седи у Нишу, обично какав виши официр, није у могућности, нити је у стању ни из далека, да свој део границе има у рукама и да зна све шта се на граници догађа, а још мање да посматра оне суштинске политичке ствари, које долазе у делокруг пограничне полиције.

За време од скоро 3 $\frac{1}{2}$ год. службовања на бугурској граници, као комесар железнич. полиције, имали смо прилике да посматрамо догађаје и да стекнемо дубоко уверење, да је улога пограничне полиције и на овој страни од неоцењене користи по државне интересе.

О важности границе према Аустро-Угарској у овоме погледу, сматрамо, да није потребно ни говорити, јер је то изван сваке сумње. Према Румунији пак, имаће у будућности погранична полиција веома деликатан посао, ма да и сада тај посао не би био без важности и потребе.

Надамо се, да смо овим у неколико успели, да докажемо потребу и важност пограничне, нарочито политичке пограничне полиције, специјално за нас. Па кад друге културне, велике државе имају ову врсту полиције и на њу шта више много полагају, не само да не би било на одмет, већ на против, крајње је време и неопходно је потребно, да се и код нас о овоме озбиљно промисли.

На који би начин требало код нас организovati пограничну полицију, са обзиром на наше прилике и преоптерећени државни буџет, проговоримо другом приликом. Ну, пре него што би се донео закон о томе, не би било рђаво издати постојећим железн. полицијским ко-

месарима један оширан унут о вршењу њихове службе и захтевати од њих више воље и иницијативе у послу. Наравно, да и ови комесари треба да буду људи добро верзирани, способни и искусни, а не новајлије и писари последње класе.

М. П. Срећковић.

УБИСТВО

(СА ГЛЕДИШТА ИСТРАГЕ)

(A. Thiénard.)

(НАСТАВАК)

У претресу кривице Доге видимо други пример, који показује такође практичну корист ових истраживања.

У спаваћој соби удовице Франсоа, која је становала у Понт-а-Мусону, и убијена 8. фебруара 1889. у своме стану, нађено је једно метално дугме за које је изгледало да је од човечији панталона.

Доцније, кад је трудом инспектора полиције Жоуа, Дога био ухапшен, констатовало се да је фалило једно дугме на панталонама убице и да су друга дугмад на овом оделу била идентична са дугметом које је нађено у соби жртве.

Други такође важан проналазак на пољу, поред куће ове несрећнице, састајао се у томе што је нађена ова адреса написана оловком: »M. E. J. post restante« за коју експерти утврдише да је писана руком Доге. (B. Gazette des tribunaux од 27. нов. 1889).

У случају кад је злочин имао за позорницу сам домицил жртве, па би се у истом нашао какав подозрив предмет, било би добро извидити пре свега да ли он не припада жртви; саслушање лица која живе у истом или у њеном суседству моћи ће да расветли ову ствар. Ако је нико од њих не позна, претпоставка је да ју је оставио убица. Улога магистрата била би тада потпуно обележена: истраживање сопственика овог предмета, јер то лице, које је сопственик истог, може бити убица или његов саучесник.

30. марта 1887. код леша госп. Пулена, кога је убио Теодил Бипон, у његовом стану, нађена је једна батина, доста дуга, која је личила на држаљу од метле. Лица која су походила кућу жртве изјавила су да нису у истој никад виђали сличну батину; било је несумњиво да ју је донео тамо убица. Један сведок познао је да је то батина, којом се служила жена Дипонова гресући постељу. То што је ово оруђе нађено на месту злочина, и о коме оптужени није могао дати никакво вероватно објашњење, створило је против њега озбиљан основ подозрења за његову кривичну одговорност.

Исто тако, кад је жртва била нападнута изван свога домицила, и кад је нађен на месту атентата један предмет за који изгледа да је у вези са сценом злочина, сав труд власти треба да је управљен на то да се пронађе лице које га је ту оставило. Да ли га је оставио ту убица? или жртва или какво лице које

нема везе са злочином? Да ли је тај предмет био на том месту пре извршења дела? о свему томе треба размислити.

Вредно је да се сазна кад је убиство било извршено, помоћу каквог је оруђа извршено, а нарочито да се пронађе ово оруђе, које пошто је у интимној вези са сценом злочина, представом исте, може да објасни многе околности, да расветли мистерију, и пружи драгоцене индикације у погледу на саму личност убице.

Ово оруђе треба тражити пре свега на месту злочина; у оградџи, цбуњу, шибљу, бунарима, рибањацима, у води што се налази у близини, ако је злочин био учињен у слободном простору; а ако је био учињен у кући: у подрумима, подручјима, иза или испод дасака, у пепелу огњишта, на дну бунара или другим рупама, у свима угловима и најскривенијим буцањима куће и око ње.

Понекад се догађа да се ово оруђе пронађе без икаквог истраживања, јер га је убица оставио поред леша; у овом случају треба држати да га оно ни мало не компромитује јер би га иначе убица склонио испред очију власти и однео да га сакрије на сигурно место даље од места злочина. При свем овом апсолутно је нужно да се оно узме у самом интересу истраживања; убица је увек несмотрен кад тако што учини. Ма колико да је вешт и искусан у злочину, убица се често превари о користи коју власт може извући из овог проналазак. Не знам управо који је, али је један криминалист рекао хиперболички да је име убице урежано на оруђу злочина. Срећом, убице не знају увек за ову истину, те и ако су дрски у пљачки они су и несмотрени, и то их проказује.

1887 г. нађен је убијен један пекар из села Весцен (Шер) на једној ливади званој ливада „ди Лак“, на територији ове општине и ми смо отишли тамо да извршимо констатације по обичају. Поред леша лежао је један кочић, дугачак један метар и тридесет с. м.; дебљи крај овога кочића био је крвав и на њему су били улепљени остаци косе и длаке од браде, апсолутно онакви као што је била коса и брада жртве. Није било никакве сумње: налазили смо се пред оруђем, једним од оруђа злочина. Али је појмљиво да нам овај кочић није пружао никакав позитиван знак, и да би ми били срећнији да смо у место овог кочића нашли на земљи какво оруђе од гвожђа или од дрвета израђено или направљено човечјом руком, такво оруђе које би имало у неку руку какву особину, индивидуалност. Ипак смо га узели јер је био у вези са сценом злочина; лекари којима је показан изјавише да је њиме произведена прва рана, рана коју су констатовали код ушију. Али и ако је била показана улога овога кочића у овоме злочину, и ако је било извесно да је убица био наоружан овим кочићем јесмо ли знали где је он био узет! На месту злочина?... Не, ништа није то показивао. Никакав други сличан кочић није нађен на месту злочина. Да ли га је убица узео у своје стану? Али како

да се то сазна кад је убица био познат и још се не подозрева ни на кога?

Остала је последња хипотеза. Убица је могао узети овај кочић у домицилу жртве, и ова је хипотеза била истинита. У башти, која је припадала овоме стану, који се састојао из једне ниске куће, у којој су биле две собе на доњем боју, а горе житница, констатовали смо да је био ишчупан скоро из земље један кочић из ограде која је била ретка, што је посведочавала једна рупа чија је конфигурација одговарала тачно димензијама кочића који је нађен на месту злочина.

Закључили смо, дакле, да су убице, односно убица, морали ићи код жртве пре него што су се вратили с њим у друштву на ливаду „ди Лак“ где су га требали убити. По томе дакле ово је убиство могло бити само дело људи који су га обично походили. Догађаји који су затим дошли потврдили су нашу прву слутњу; Шањон и Лебци, чије су хаљине нађене попрскане крвљу, долазили су често у стан жртве (истрага је то утврдила); Шањон је био љубазник његове жене а Лабци пријатељ мужа. Ухашнени обојица, они признадоше потпуно и то признање потврдише и пред кривичним судом у Шеру који их осуди на смрт; жена убијеног која је била саучесник у овоме злочину осуђена је на вечиту робију.

Из улоге, коју је играо овај кочић у овој тешкој истрази, види се да он није био незнатан проналазак на месту злочина; предмети који изгледају на први поглед да су сасвим без значаја, могу у истрази по околностима да буду од највеће важности; не узети их одмах за то што се њихова корист још не види, била би врло тешка погрешка јер би на тај начин ризиковали да их други пут не нађемо више у моменту кад се покаже да су потребни за манифестацију истине.

Кад што се дешава да се убица пожури да уништи трагове свог злочина на самом месту његовог извршења да вештом обазривошћу у напред осујети истрагу. Срећом убица не располаже увек потпуним присуством духа после извршења свог злочина; он држи да је уништио све трагове на месту злочина и тек онда отишао; међутим он их је уништио само у пола; у забуну, у којој је био, он није био довољно пажљив и смотрен, и ако он то не зна, и то му припрема пропаст. Ево једног француског примера за то који ће показати читаоцу понова колико је стало за тим да се у првим констатацијама не пренебрегне никакав знак, никакав траг на месту злочина који је за сваког који уме да га посматра у неку руку огледало акције.

Берто, парцида који је убио свог деду Марстона старца од 88 година, и његову служавку у њиховом стану у Фери (Лоара) сагорео је на месту, позорници, овог двоструког злочина, своје одеће које је попрскано крвљу његове две жртве. Дошавши на место, власт је нашла у пепелу огњишта комаде одеће које је било претворено у угљен. „Срећом један комад штофа није био изгорео и остао

је довољно читав да се могла довољно познати његова природа. То је била енглеска тканина, са црвеним тачкама, очевидно двоструко ткања, која је показивала да је део каквог палето-а или капута. Ови комади од чохе и сви ови остаци брижљиво су прикупљени“.

Претресом који је извршен у стану Бертодијевом, у Брислу, нађен је један прслук по новој моди, од енглеске тачкасте чохе на тавану трећег спрата. Сви сведоци који су саслушани изјавише, да је Берто по свом поласку из Брисла носио један капут од енглеске тканине од истог штофа као и узашњени прслук. Овај је прслук предат са комадима нађене чохе у пепелу огњишта једном експерту хемичару у Лиону, који је утврдио да је њихов штоф био идентичан. (В. Gazette der tribinaux од 1. јула 1884).

У овој истрази која је остала славна, види се драгоцен улога једног простог парчета штофа! Зар немамо право што инсистирамо о користи од прибарања најмањих трагова на месту злочина, где убица може оставити, макар да је најопрезнији, нешто од себе.

Са другог једног гледишта, ово испитивање пепела на огњишту дало је у многим случајевима индикације од велике важности; не треба их занемарити. Осим фрагмената који нису изгорели, и који се могу пронаћи, могуће је, благодарећи научним средствима Лота и Пусше-а, и т. д. одредити помоћу извесних хемских препарата или микрографичких опита природу сагорелих материја. У ствари сајције Монтрел, госп. Пела, зар није испитивање пепела који је био у фуруни показало да су ту сагореле органске материје и тако расветлило тајну која је умотавала ову тешку истрагу!

(наставиће се)

с француског,
Милош М. Станојевић,
судја.

ПОУЧНО - ЗАБАВНИ ДЕО

ЈЕВРЕЈСКА ЛАМПА

Шерлок Холмс и Вилсон седели су покрај камина, један са једне а други са друге стране, опруживши ноге ка ватри, која је била добро наложена.

Холмс је држао у руци угашену лулу од кратке трске, која је била украшена сребрном кариком. Он је очисти од пепела, напуни је понова дуваном, запали је, и скупивши преко колена крајеве свога огртача, отпоче извлачити из луле дуге густе димове, пуштајући их у виду ситних колотова ка плафону.

Вилсон га посматраше онако као што често посматра свога господара, са отвореним очима, не трепћући, које само изчекују газдину заповест. Да ли ће господар прекинути ђутање? Да ли ће му открити тајну његове сањарије и примити га у царство идеја, где се Вилсону чинило да му је приступ забрањен.

Холмс ћуташе.

Вилсон се одлучи:

Времена су мирна. Баш нема никаква посла за нас.

Холмс продужи ћутање; његови ко-турови од дима испадаху му за руком све боље и боље, и сваки други сем Вилсона приметио би колико је Холмс задовољан услед овог малог успеха, и то у моменту кад му је мозак миран и ослобођен свих брига.

Вилсон се диже декуражиран и приближи се прозору.

Између мрачних фасада кућа пружала се мрачна улица под црним небом из кога пљушташе киша са страховитим ветром. Једне двоколице (каб) прођоше, па и друге. Вилсон им записа нумере у свом бележнику. Ко зна за шта ће то требати.

— Гле, викну, ево поштар!

Служитељ уведе у собу једног човека.

— Господине, два препоручена писма, — ахо хоћете да их потпишете?

Холмс потписа рецепис, испрати човека до врата, и отвори једно од писама.

— Ви изгледате врло срећни, примети Вилсон после једног момента.

— Прво писмо садржи један врло интересантан предлог. Ви који тражите посла, ево вам сада један. Читајте...

Вилсон узе да чита:

„Господине,

Ево ме да затражим од вас помоћи, као од искусног човека. Био сам жртва велике крађе и сва до сада учињена трагања изгледа ми да ће остати без икаквог успеха.

Шаљем вам овом поштом извесан број новина, које ће вас упознати са том крађом, и ако желите да за истом трагате, ја вам стављам цео мој хотел на расположење, и молим вас да на приложеном чеку, који сам потписао, ставите цифру, коју будете за сходно нашли на име ваше награде.

Изволите ми, молим вас, телеграфисати ваш одговор, и примите, Господине, уверење мог одличног поштовања.

Барон Виктор од Емблвала,
18, улица Мирило.“

— Ха, Ха! рећи ће Холмс, ово је изврсна ствар — један мали пут до Париза. Бога ми зашто не? Од мог чувеног дуела са Арсеном Липеном нисам имао прилике да тамо понова одем. Не бих се љутио, да видим светску престоницу под повољнијим околностима.

После овога Холмс поцепа чек на четири комада и док је Вилсон, чија рука није још потпуно оздравила, изговорио неколико рђавих речи о Паризу, он отвори и други куверт, али се у исти мах и наљути; једна велика бора показивала се на његовом челу за време целог читања, и најзад згужва хартију и љутито је баци на патос.

— Шта је? Шта има? викну зачуђено Вилсон, и подиже бачену хартију, исправи је, и отпоче читати са све већим и већим чуђењем:

„Драги мој учитељу,

Вама је познато како вас ценим, и колико полажем на ваш реноме. Дакле, немојте ништа предузимати у погледу оне ствари, зашта се ваше посредство тражи. Ваша ће вам интервенција проузроковати велике непријатности, а резултат свих ваших напора биће бедан, и ви ћете бити најпосле принуђени да јавно признате ваш неуспех.

Желећи од свег срца да будете поштеђени од овог понижења, ја вас преклињем, у име пријатељства које нас везује, да останете мирни на вашем огњишту.

Моје поздравље господину Вилсону, а и ви примите, драги учитељу, поштовање од нашег искреног.

Арсена Липена.“

— Арсен Липен! понови збуњено Вилсон — — — — —

Холмс поче лупати песницом по столу.

— Ах! Ова животиња почиње већ да ми досађује! Он се баш титра са мном као са дечком! Јавно признање мога неуспеха! Зар га нисам принудио да врати плави дијамант?

— Страх га је, добациће Вилсон.

— Ви говорите глупости! Арсен Липен се никада не плаши и ево доказа где изазива.

— Али од куда је њему позната садржина писма које нам шаље барон од Емблвала?

— Шта ја знам? Ви ми постављате, драги мој, глупа питања!

— Ја сам држао..... ја сам уображавао — — — — —

— Шта? да сам врачар?

— Не, али сам вас видео да правите таква чудеса!

— Нико не ствара чудеса..... ја исто толико колико и други. Размишљам, изводим, закључујем, али не проричем. Само будале проричу.

Вилсон је узео скромно држање као изударано псето и потрудио се, да не би био будала, да покаже, да он не прориче и да му је јасно зашто Холмс тако нервозно корача по соби. Али како је Холмс зазвонио за слугу и наредио му да донесе ручни куфер, Вилсон држаше да има исто толико право, да размишља, да изводи и да закључи, да се господин спрема на пут.

Пошто је до тога закључка дошао, рећи ће:

— Шерлоче, ви путујете за Париз.

— Могуће.

— И ви идете тамо више да одговорите изазивању Липена нега ли да обавете барона од Емблвала?

— Могуће.

— Шерлоче, ја ћу вас пратити.

— Ха! ха! стари пријатељу, викну Холмс, прекинувши шетњу, зар се ви не бојите да ваша лева рука не подели судбину десне руке?

— Шта може да ми се деси? Ви ћете бити ту.

— Браво, ви сте храбар! и ми ћемо показати томе господину да вероватно греши што нам баца рукавицу тако дрско. Пожурите Вилсоне, и дођите за први воз.

— Зар да не сачекамо новине за које јавља барон да их је послао?

— А зашто!

— Да пошљем телеграм?

— Није нужно, Арсен Липен ће знати за мој долазак. Ја ништа на то не полажем. Овога пута, Вилсоне, треба бити веома обазрив.

После подне у два сахата Холмс и Вилсон укрцали су се у лађу у Дуверу. Прелаз преко мора био је ванредан. У брзом возу Кале — Париз, Холмс је спавао три сахата као заклан, док је Вилсон чувао стражу на вратима купеа и озбиљно размишљао са расејаним погледом.

Холмс се пробудио срећан и врло расположен. Нови дуел у перспективи са Арсеном Липеном очараваше га. Он трљаше руке као онај, који иде да ужива задовољство у изобиљу.

— Најпосле, узвикну Вилсон, сад ћемо се раздремати!

И отпоче трљати руке као да је и он исто толико задовољан.

На станици Холмс узе покриваче и у пратњи Вилсона, који носаше ручне торбе, даде карте при излазу, и изађе весело.

— Лепо време, Вилсоне... Сунце је! Празник је у Паризу баш кад стижемо.

— Каква гомила!

— У толико боље Вилсоне, јер не рескирамо да будемо примећени. Нико нас неће познати у средини толике масе људи!

Господин Холмс! Зар не?

Холмс застаде мало изненађен. Ко то може да га зове по имену?

Једна девојка стајаше поред њега; једна млада девојка чије је скромно одело нарочито одавало њену отменост, а њено лепо лице чинило је утисак забринутости и бола.

Она понови:

— Јесте ли одиста ви господин Холмс?

— Како он ћутао, једно због изненађења, а друго и због предосторожности, она понови и по трећи пут.

— Да ли имам част говорити са господином Холмсом?

— Шта тражите од мене? рече он напрасито, сумњајући у овај састанак.

Она стаде пред њим.

— Слушајте ме, господине, ствар је врло озбиљна, ја знам да ви идете у улицу Мирило.

— Шта кажете ви?

— Знам ја... знам... улицу Мирило... нумера 18. Не чините то... никако, ви тамо не треба да идете... ја вас уверавам да ћете се кајати. Кад вам ово говорим, немојте замишљати да ја имам неки интерес. Ово вам говорим искрено и са чистом савешћу.

Он покуша да је удали, али она наваљиваше:

— О ја вас молим, да се не узјогуниште... Ах! Кад бих знала како да вас савладам! Загледајте добро у мене и дубоко у моје очи... оне су искрене... оне говоре истину.

Она показиваше срдечно своје лепе очи, које беху јасне али замишљене, и у којима се огледала сама њена душа. Вилсон климну главом:

— Госпођица изгледа врло искрена.

— Цела истина, рећи ће она, треба бити поверљив.

— Ја верујем, госпођице, дода ће Вилсон.

— О! како сам срећна! а и ваш пријатељ исто тако, зар не? ја то осећам... ја сам сигурна! Каква срећа. Све ће се удесити!... Ах! како сам имала добру идеју!... Ево, господине, има један воз кроз 20 минута за Кале... Дакле, ви ћете га узети... пођите брзо замном... станица је са ове стране и ви имате врло мало времена...

Она се трудила да га сломије али је Холмс ухвати за руку и рече јој усиљеним тихим гласом:

— Извините, госпођице, што ми је немогуће да вам учиним по жељи, јер ја не напуштам никад задатак који предузимем.

— Ја вас преклињем... ја вас преклињем... ах! кад би могли само разумети! Али је Холмс престаде слушати и нагло се удали.

Вилсон ће рећи младој девојци:

— Имајте апсолутно наде... он ће ићи до краја... нема до сада примера да он није успео...

Тречећим кораком он стиже Холмса...
(наставиће се)

с француског
Милутин Т. Марковић.

ПОУКЕ И УПУТИ

Исправком погрешног указа о отпуштању из службе државни чиновник задобија само право на своју систематичну плату за све време проведено ван службе до новог указа (исправке), а не и право на додатке, који су везани за вршење службе.

Указом од 22. априла 1906. године П. №. 8579 отпуштен је из државне службе, на основи § 76. закона о чиновницима грађанског реда, В. А. писар среза р. По овом указу В. А. је разрешен од дужности 30. априла 1906. г., до кога је дана примио и плату са додацима, који му по закону припадају. По жалби његовој Државни Савет је поништио овај указ, пошто је доказао, да је до дана указа о отпуштању имао 10 год. 4 мес. и 16 дана службе као указни чиновник. На основи овога, указом од 30. априла 1907 г. П. №. 7.666, В. А. је стављен у пензију као писар ср. р. и на тај је начин исправљен (замењен) онај погрешни указ о његовој отпуштању. Овај му је указ саопштен 6. маја 1907. г.

На основи овога указа В. А. се обрати г. Министру Унутр. Дела с молбом, да му призна право на плату и додатке као писару среза р., за време од 1. маја 1906 г. па до 6. маја 1907 год. (до дана саопштења новог указа).

Решењем од 21. маја 1907 г. П. №. 8204, г. Министар Унутрашњих Дела признао је В. А. само право на систематичну плату као писару I класе среза р., од 1. маја 1906 г. до 29. априла 1907. год. закључно; а није му признао право на додатке за то време и на плату од дана новог указа — 30. априла до 6. маја 1907. г., са ових разлога:

»По §§ 1. и 2. закона о чиновницима грађан. реда својство активног државног чиновника и права с тим скопчана задобијају се Краљевим Указом и важе од дана указа, па се тим путем — по сили Краљевог Указа и од дана овога — или начином, који је поменути законом прописан, и губе (§§ 29., 68., 69., 70. и 76. закона о чинов. грађ. реда). Према овоме поништајем указа од 22. априла 1906. г. В. А. је задобио права активног државног чиновника која се задобијају на основи указа и прописа поменутог закона, све до дана указа, којим је у пензију стављен — а то је до 29. априла 1907. год. закључно, пошто се дан указа о стављању у пензију (30. април) не рачуна у дан активне службе (§ 2. помен. закона). Али у ова задобивена права не улазе и додаци, који су везани за вршење извесне службе у својству активног државног чиновника и који се регулишу — добијају и губе по прописима специјалних закона, а не по прописима закона о чиновницима грађанског реда (§§ 29. и 30. овог закона).

По чл. 1. у вези чл. 4. закона о трошковима управних власти В. А. је имао права на накнаду оних трошкова, које учини вршећи службу средског писара у своје срезу ван места свога обитавања, и то не од дана указа, већ од дана кад се у дужност уведе па до дана док се од ове не разреши. И кад В. А. од 30. априла — односно од 1. маја 1906. г., када је разрешен од вршења службе писара среза р., па до 30. априла 1907. г., када је у пензију стављен, није вршио дужност писара среза р. ни чинио путне трошкове, о којима говори чл. 1. закона о трошков. управ. власти, онда он и нема права на накнаду тих трошкова, које ни чинио није, без обзира на то да ли је од дужности писара средског умесно или неумесно разрешен. Тако исто стоји и са додатком на стан. По чл. 85. закона о државном буџету и ово је право скопчано са вршењем службе и тече од дана увођења у дужност до дана разрешења од ове — а не од дана указа. Средско су дужни да дају стан у природи — или накнаду у новцу за ово — оним чиновницима полицијским, који су стварно у срезу и на дужности, а не и онима, који се само указом за дотични срез именују а дужност и не приме или је не врше; јер нема законског ослободилаца по којима би се срезови могли принудити и на давање стана или станарине и оваким

чиновницима. У овом случају стан у природи или накнаду у новцу уживао је писар, који је на место В. А. у дужност средског писара уведен и ову вршио.

Кад се права чиновничка у погледу плате задобијају и губе (ако није други законом предвиђени случај), са даном указа (а не са даном саопштења указа), према § 2. закона о чинов. грађ. реда, онда у овом случају дан саопштења указа о пензионисању — 6. мај не даје права В. А. и на плату дејствителног чиновника после дана указа о пензионисању, јер је овај указ њега и затекао као разрешеног писара средског од вршења дужности, те овде и није случај, из § 31. закона о чиновн. грађ. реда, који даје чиновницима право на плату активног звања и за дане после указа о пензији, које стварно у дужности и на раду проведу до коначног разрешења....

В. А. је изјавио да је с овим решењем односно плате задовољан, а у погледу тражених додатака изјавио је жалбу Државном Савету, који је, решењем од 22. јануара ове године №. 485, оснажио ово министрово решење.

Саопштио С. Ђ. Б.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I.

Суд општине становљанске, актом својим од 22. пр. м-ца Бр. 115, пита:

»Моли се уредништво да у наредним бројевима „Полицијског Гласника“ изнесе своје објашњење по следећим питањима:

1. У овој општини постоји фабрика конзерве; сопственик на исту има повластицу српске државе; у истој фабрици које дневно по 5—7 говеди, од којих продаје коже: главу и утробу; да ли општина има права да од сопственика фабрике наплати шта и колико на име аренде касапске за општину, пошто се у неколико штети арендатор касапнице услед продаје утробе као цигерике, главе и друго.

2. У овој општини постоји и фабрика пекмеза на коју сопственик има повластицу српске државе; у својој авлији има своју сопствену вагу на којој мери шљиве; не забрањује општини да контролише меру, али забрањује да му се води ма какав назор у авлији о стоваривању преко реда, тако да је у прошлој години имао настојнике који су пљачкали људе при стоваривању шљива, тако, да који да новаца том се преко реда стовари а ко нема, он чека док по неком шљиве не почну превирати и онда их враћају кући као неупотребљиве. Опоменут од стране суда на ред при стоварању он је казао да је то његова лична ствар о стоваривању шљива. Није му вели познато да ко од имаоца шљива узима уцену јер они тису дужни дати, а коме се не допада стоварање шљива не мора их доносити у његову фабрику а он је господар у његовој авлији.

Моли се уредништво за објашњење има ли он право на то, по његовом исказању па ако не, који се законски пропис на спрам сопственика може применити.

— На ово питање одговарамо:

1. На прво питање наћи ће суд одговора у бр. 6. „Полицијског Гласника“ за ову годину под IV, само што реч „интерес“ из поменутог одговора, треба заменити речју „прирез“, јер је тако требало први пут да гласи, па грешком при коректури изашло овако;

2. По члану 12. закона о општинској мерини и т. 3. § 382. кривичног закона, општински суд има и право и дужност да казни свако криво и лажно мерење кантарџија, па били ови у служби општине или појединаца.

Према томе, кад год суд извиђајем утврди, да су кантарџије у фабрици пекмеза криво мериле, примениће према њима поменуте законске одредбе.

Што се тиче питања, да ли суд може казнити оне приватне служитеље фабрике, који траже награду, па да раније приме или не приме шљиве од појединих лица, одговара му се, да казни закон не предвиђа казну за такве случајеве, па се по начелу постављеном у § 2. кр. закона, не могу ни казнити.

Међутим, сваки такав случај, сами продавци шљива па и суд општински треба да достављају сопственику фабрике, те да их он као несавесне замени савеснијим.

У осталом, ако су продавци свесни, они увек могу сузбити те халапљиве прохтеве појединих несавесних службеника фабрике тиме, што би се солидарисали и одрекли фабриканту продају шљива онога тренутка, ако их он не би заштитио од несавесних уцењивача.

Наравно, да суд треба да учини све што треба и саветима и посредовањем између продавца и фабриканта, да се заштити интерес и једних и других и избегну излишни сукоби, јер би то ишло на штету и продавца и фабриканта, те би се тако у опште осујетила тежња, коју је држава имала, чинећи ово повлашћење.

Што се тиче одржавања реда и поретка, суд има права да да заштиту сваком повређеном праву у границама закона, кад год се затражи његова интервенција са чије стране.

II.

Суд општине шестигабарске, актом својим од 19. децембра пр. год. Бр. 1713, пита:

„У § 929. грађанског закона одређено је време за застарелост код непокретних добара и службености.

У § 946. истога закона предвиђено је, опет, да се на добра, прибављена застарелошћу, може и тапија тражити.

Један овдашњи грађанин непрекидно ужива једну ливаду и једну њиву преко 24 године по праву куповине, па сада тражи од суда да му на ово имање изда тапију.

Суду је нејасно, да ли му може и на какав начин издати тапију, па моли за обавештење:

1. Којим начином може изискати суд тапију од продавца, од којих је један жив а један умро;

2. Да ли ће се узимати садашње стање имања продавца с обзиром на § 471. грађ. суд. пост. или оно, кад је продаја учињена и притежање отпочето;

3. Да ли је суд надлежан за издавање тапије у оваквим случајевима, и ако је то по ком закону?“

— На ова питања одговарамо:

Кад је имање у рукама и притежању дотичног преко 24 године без прекида, и нико га до сада није узнемиравао у уживању истог, онда би га он прибавио по основу застарелости чак и у том случају, да у притежању истог није ушао по праву куповине, кад само није случај § 926. грађ. закона.

Кад је, међутим, он у ово имање ушао по праву куповине, онда је по § 946. поменутога закона, стекао право сопствености и може се на исто убащинити.

За убащтинјење надлежан је тај суд и ту није потребно суделовање продавца ни њихових наследника, пошто ће сопственик водити тапију на своје име — убащинити се.

Ближе обавештење о начину убащтинјења наћи ће суд у расписима штампаним у „Полицијском Зборнику“, на страни 1253 — 1260.

Како се у сопственост овога имања ушло по основи застарелости, то се у опште неће узимати у обзир наређења § 471. грађ. суд. поступка, нарочито се пак, не би могло узети садашње стање, него оно из времена продаје.

III.

Суд општине дубовске, актом својим Бр. 328, пита:

„Један грађанин ове општине био је у 1905. години чувар поља села Грудаша, докле је оно било у саставу ове општине.

У тој години било му је потребно уверење општинског суда о сиромаштву и о томе да је на службу заклет, па му је суд такво уверење и издао, јер је одиста био пољски чувар и сиротног стања.

То уверење он је поднео полицијској власти уз једну кривичну тужбу.

Дело ово налази се сада пред првостепеним судом ради пресуђења, и како је од дана издања уверења протекло више од године дана, суд сада позива дотичног да поднесе ново уверење о сиромаштини и о томе, да је у 1905. год. био заклет чувар поља, па се он обратио овоме суду и тражи уверење.

Моли се уредништво за обавештење: треба ли суд да наплати таксу за ово уверење од молиоца или му се може издати по званичној дужности, као и то, да ли ће му ово уверење важити место таксе?“

— На ово питање одговарамо:

По чл. 2. тачке 7. закона о таксама, за сиромаша у погледу плаћања такса

сматра се онај, који не плаћа више од 5 динара непосредног пореза, не рачунајући ту и лични порез и прирезе.

Према томе, ако молилац не плаћа више од 5 динара пореза (без приреза и личности) суд ће му издати уверење без наплате таксе, у коме ће уврдити и то, да је дотични био чувар поља у 1905. години.

Такво уверење мора примити и првостепени суд место таксе.

Ако, пак, дотични плаћа више од 5 динара пореза, онда му наравно, суд не може издати уверење о сиромаштини, а за уверење, којим се утврђује да је био чувар у 1905. години, наплатиће прописну таксу.

IV.

Суду општине сремачке на акт од 14. ов. м-ца Бр. 2243, одговара се, да је слично питање било предмет обавештења у бр. 27. „Полиц. Гласника“ за год. 1906. под III. даље у бр. 13, 32, 43 и 48. „Полицијског Гласника“ за 1907. годину.

Нека суд нађе те бројеве и прочита па ће видети шта му треба.

У будуће нека прати редовно рубрику „Поуке и обавештења“, како би избегао да ставља излишна питања.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Милан Ристић, бив. калауз код Андри Николајевића, олд. месара, родом из Паланке, проневерио је своје повериоцу Андри 950 динара у новцу па побегао. Позивају се све полицијске и општинске власти да Милана у својим домањима потраже и Управи града Београда упуте с позивом на акт Бр. 7623.

Лазар Лазаревић, бив. келнер, извршио је крађу Воји Михаиловићу, бакалину, из Београда и однео из асталске фијоке: једну бронзану статуу из римског доба у вредности 50 динара, четири комада сребрних алиђара у вредности 30. дин., једне нове панталоне у вредности 15 динара и у готовом новцу једну банкноту од 100 динара, па је по извршењу дела побегао. Лазар је стар 26. год., средњег раста, сув, мало погрљен и обично гледа у земљу, бркова плавих и отомбољених, црне косе, а у одељу црном, цивилном. Наређује се свима полицијским и општинским властима, да Лазара живо потраже и нађеног спроведу кварту дорћолском Управе града Београда с позивом на Бр. 1167.

Стеван Митровић, бив. берберин из Београда, ноћу између 22. и 23. пр. м-ца покушао је извршити убиство над Голубом Јосифовићем, кафеџијом из Београда и одмах је по извршењу дела побегао из Београда. Стеван је родом из А. Угарске, стар 29 година, омален, у лицу плав, на себи има кратак зимски капут зелене боје. Пре четири месеца држао је радњу у Узун-Мирковој улици Бр. 8. Позивају се све полицијске и општинске власти да Стевана живо потраже и пронађеног стражарно спроведу кварту варошком с позивом на акт Бр. 2441.

Миленко Дробњаковић, земљоделац из села Глумча, који има да одговара код начел-

ства округа ужичког за крађу ствари, пре неколико дана отумарао је из места пребивања, чим је сазнао да га власт тражи. Миленко је стар 18 година, средњег раста, добро развијен, примањаст, малих црних бркова; од одела има на себи капут, панталоне и прслук од плавог шајка, на глави црну шубару, а на ногама опанке. Позивају се све полицијске и општинске власти да га енергично у својим домаћинствима потраже и пронађеног стражарно спроведу начелству округа ужичког с позивом на акт Бр. 1611.

Никола Јефтић — Стојковић — Стојадиновић, земљод. из села Рујишта, среза банског, притвореник алексиначког првостепеног суда, 19. пр. м-ца побегао је из притвора и до сада није ухваћен. У притвору је био због опасне крађе а осуђен је на 18 месеци затвора. Никола је стар 20 година, високог раста, сувољав, косе црне, носав, лево му је око крваво, а на челу више леве обрве има белегу од опекотине; од одела има на себи гуњ и чакшире од сељачког сукна, на глави шајкачу а на ногама опанке. Нека га све полицијске и општинске власти потраже и пронађеног стражарно спроведу алексиначког првостепеног суду с позивом на акт Бр. 4818.

Т Р А Ж Е С Е

Витомир Николић, родом из Крушевца, који је служио код Војислава Крстића, хлебара из Варварина, 14. пр. м-ца отумарао је из Варварина и до сада се ништа о њему није сазнало. Витомир је стар 18 година, високог раста, у лицу смеђ, носав. Позивају се све власти да Витомира потраже и пронађеног упуте начелнику среза темнишког с позивом на акт Бр. 1994.

Милорада Тањовића, родом из Такова среза студеничког и **Тодора Стојковића — Перишића**, из Брусника, среза моравичког, бивше слуге манастира „Студенице“ тржи начелник среза студеничког актом Бр. 3063, ради извршења пресуде по њиховој извесној кривници. Пронађено треба спровести поменутом начелнику.

Светислава Тошића, келнера родом из Крушевца, који има да издржи 30 дана затвора због кријумчарења, тражи начелник среза алексиначког актом Бр. 2224. Пронађеног треба спровести поменутом начелнику.

Мијаила Јовановића, лађара, који има да издржи 17 дана затвора због кријумчарења тражи кварт савањски актом Бр. 1869. Пронађеног треба спровести поменутом кварту.

Миленка Николића, скитача циганина, из села Дракића, бившег робљаша, тражи начелник среза жичког актом Бр. 3627, ради издржавања једногодишњег полицијског надзора. Пронађеног треба спровести поменутом начелнику.

П Р Е Д А О С Е

Зарија — Зарко — Марковић, земљоделец из села Бозовина, чију смо потерницу изнели у 7. броју нашег листа, предао се власти, те је према томе престала потреба за даљим његовим тражењем.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Још 6. августа прошле године отумарао је из места пребивања **Божа Терзић**, земљоделец из Богданице, среза пожешког, и до сада се ништа о њему није сазнало. Божо је умно ограничен и до сада је више пута тако лутао, али се је после извесног времена враћао кући. Стар је 30 година, средњег раста, дежмекаст, у опште плав, малих бркова, у сељачком оделу. Како се мисли да је Божо негде као непознато лице умро или убијен, то се позивају општинске и полицијске власти да ако би што знале о њему да о томе известе начелника среза пожешког с позивом на акт Бр. 809.

Начелник среза гужанског, актом својим од 27. пр. м-ца Бр. 4290, објављује ово:

I.

«Код окривљеног Добросав Петровића, бив. калфе ковачког, родом из Вел. Шења, нађена је са фалсификованим сточним пасошем једна крава са мушким телетом. Теле је маторо 6 месеци, длаке мрке, без роваша.

II.

Од извесног лица из села Радојевца одузета је једна ловачка пушка двоцевка — преламача — и једна револвер већег калибра, које је оружје пре кратког времена окривљени Добросав продао овоме лицу. Сумња се, да су и пушка и револвер украдени. Пушка је са емалираним цевима у виду гравира, са браон кундаком, а револвер је велики, белокораст, са белим палиром.

Моле се све полицијске и општинске власти да трагају за сајбијама ових ствари, те да их, пронађене, упуте овој ереској власти».

К Р А Ћ Е С Т О К Е

Ноћу између 24. и 25. пр. м-ца непознати крађивци украли су два вола из штале Лазара И. Стевановића, земљоделца из села Пољане, среза параћинског. Оба су вола матора по 7 година, један длаке сиве, а други шарене, без роваша. Делеша начелника среза параћинског Бр. 3769.

Ноћу између 25. и 26. пр. м-ца непознати крађивци украли су две кобиле Јеврему Николићу, земљоделцу из села Љуптена, среза моравског округа нишког. Обе су кобиле маторе по 5 година, једна длаке врале, друга дорасте, обе са жигом „Т“. Делеша начелника среза моравског округа нишког Бр. 1948.

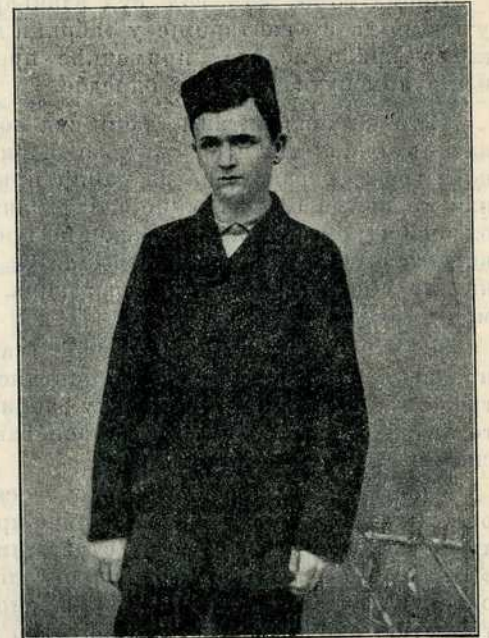
Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове покраје.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Још од 26. новембра прошле године налази се у притвору код начелства округа ужичког због опасне и прете крађе ово лице, чију фотографију износимо, а чија идентичност још

није утврђена. На саслушању код начелства изјавило је да се зове **Иван Зебић**, родом из Загреба, и да је по занимању молерски радник. Власт је посумњала у овај његов исказ и обрати се полицији у Загребу ради обавештења о његовој идентичности, од куда је добила извештај да под тим именом не постоји никакво лице у Загребу. Кад му је ово саопштено, он је изјавио да се зове **Тома Катић**, родом из села Катића, округа загребачког, у који исказ власт такође није могла поверовати, јер је видела да има посла са сумњивом личности.

У почетку месеца фебруара нађено је код њега једно писмо на коме се био потписао **Фрања Јерин**, које је писмо хтео послати поштом на адресу «Blagrodna gos. plemenita Z. Slavka Jerin u palati Bell-Bal u Ljubljani, Kranjska na Austriskem.» Узет на испит изја-

вио је да се зове **Фрања — Франц Јерин**, родом из Љубљане, син Јована Јерина, аустријског пешадијског потпуковника у пензији, који сада живи у селу Вичи близу Љубљане. Затим је изјавио да је још пре једну и по годину отишао од куће као ђак племићке војне академије због рђавог поступања матере, и да је за то време био у Задру, Венецији, Милану и Риму, где је провео девет месеци учећи фотографирање. Одатле се је вратио преко Трста, Загреба и Сарајева, па је дошао у Ужице у нади да се преко Београда врати кући.

Франц је стар 17—18 година, средњег раста, у лицу плав, округлих образа, плавих очију, обрва и косе плаве, носав; од одела има на себи капут, панталоне и прслук од црног штофа, на ногама ципеле, а на глави шајкачу. Говори српски и словеначки, а по мало зна талијански и немачки.

Како ово лице изгледа по све сумњиво, то изнесећи његову фотографију позивамо све полицијске и општинске власти, а и приватне молимо, ако би у овом лицу упознали извршиоца каквог казнивог дела, или би иначе што о њему знали што би ишло у прилог утврђења његове идентичности, да о томе известе начелство округа ужичког с позивом на акт Бр. 1144.